

Mariusz Grębowiec¹

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Powiązania logistyczne i ich znaczenie na rynku dóbr żywnościowych

Łańcuch żywnościowy i jego elementy

Istotą systemu marketingowego stanowi koncepcja łańcucha żywnościowego, którego budowa wpływa na spójność w systemie gospodarki żywnościowej. Łańcuch żywnościowy według normy ISO 22000 definiuje się jako sekwencję etapów i procesów mających miejsce w produkcji, przetwórstwie, dystrybucji, magazynowaniu i postępowaniu z żywnością oraz jej składnikami, poczynając od produkcji pierwotnej aż do konsumpcji. Należy podkreślić także, iż ważny jest również towarzyszący wszystkim tym procesom przepływ informacji od samego powstania produktu, aż do znalezienia się dobra u finalnego odbiorcy [6].

Elementy łańcucha żywnościowego tworzą szereg, poczynając od:

- producentów płodów rolnych
- producentów pasz
- producentów pierwotnych
- przetwórców żywności
- kolejnych przetwórców żywności
- hurtowników
- sprzedawców detalicznych
- firm świadczących usługi żywieniowe i prowadzących catering

łącznie z:

- producentami pestycydów i nawozów
- producentami leków weterynaryjnych
- producentami składników i substancji dodatkowych
- operatorami transportu i magazynowania
- producentami maszyn i urządzeń
- producentami środków czyszczących i dezynfekujących
- producentami materiałów opakowaniowych
- dostawcami usług.

Wyodrębnia się dwa rodzaje produktów żywnościowych. Produkty te klasyfikowane są ze względu na ich świeżość i stopień przetworzenia w łańcuchu żywnościowym. Pierwsza grupa to łańcuchy świeżych produktów rolniczych, którego uczestnicy zajmują się procesami obrotu, magazynowania, pakowania i transportu tymi produktami. Produktami, które należą do tej grupy są: kwiaty, warzywa i owoce. Łańcuch ten obejmuje również rolników i hodowców, aukcje, eksporterów i importerów, detalistów, magazyny oraz specjalistyczne sklepy. Drugą grupą są łańcuchy żywności przetworzonej, w której zastosowanie technologii konserwacji i kondycjonowania wpływają na trwałość tych produktów. W grupie tej surowce, służące do produkcji żywności mają dużą wartość dodaną; zaliczamy do tej grupy produkty takie jak: przekąski, desery oraz mrożone produkty żywnościowe.

Na zarządzanie łańcuchami dostaw żywności wpływają trzy grupy czynników. Są to czynniki socjoekonomiczne, technologiczne i struktury rynku. Czynniki socjoekonomiczne wiążą się ze społeczeństwem i między innymi wzrostem jego dochodów, który bezpośrednio przyczynia się do zwiększenia popytu na żywność świeżą w całym łańcuchu dostaw. Aktualnie mamy do czynienia ze zjawiskiem personalizacji, które polega na podziale rynków żywnościowych, ujawniając się poprzez:

- wymaganie wygody spożycia żywności w domu i jej łatwego przygotowania
- zwiększenie zainteresowania społeczeństwa żywnością typu fast food spożywaną poza domem
- podwyższenie spożycia żywności funkcjonalnej, zdrowej oraz pochodzącej z innych regionów świata.

Rozwój łańcuchów dostaw określają czynniki technologiczne, które mogą związane być z rozwojem technologii lub z rozwojem technik informacyjnych. Powstawanie i rozwój technologii wpływa na procesy przetwórcze podczas przygotowania, przetwarzania, produkcji i transportu towaru. Duży wpływ na rozwój łańcucha dostaw mają technologie związane z magazynowaniem towaru i chłodnictwem oraz technologie mikrofalowe wykorzystywane podczas transportu. Należy też wspomnieć o rozwoju biotechnologii, która bezpośrednio wpływa na cechy żywności oraz powstawanie żywności genetycznie modyfikowanej. Szczególnie ważną technologią, która wspomaga działalność logistyczną w sieci łańcuchów dostaw, jest technologia informacyjna. Informacja zyskuje coraz większe znaczenie w łańcuchach dostaw i wykorzystywana jest do sterowania łańcuchami dostaw. Pomocne są tutaj technologie skanowania towarów i kody kreskowe, dzięki którym zbierane są masowo dane, następnie wykorzystywane za pomocą Elektronicznej Wymiany Danych (*ang. Electronic Data Interchange – EDI*) i systemów typu ERP (*ang. Enterprise Resource Planning*), które szerzej będą omówione w rozdziale III. Wszystkie zbierane informacje są niezbędne dla producentów żywności, którzy dzięki tym danym informowani są o popycie i aktualnych preferencjach konsumentów [6].

Czynnikami mającymi wpływ na zarządzanie łańcuchami dostaw są również czynniki związane ze strukturą rynku. Rynek otwiera się i rozwija, a światowe bariery handlowe powoli zanikają sprzyjając wzrostowi zjawisk globalizacyjnych. Dzięki globalizacji następuje wzrost konkurencji oraz wymogów dotyczących jakości żywności, które następnie przekładają się na powstawanie nowych możliwości rozwojowych w łańcuchu dostaw.

¹ Dr inż. M. Grębowiec – Katedra Polityki Europejskiej, Finansów Publicznych i Marketingu, Wydział Nauk Ekonomicznych, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Artykuł recenzowany (*przyp. red.*).

Centra handlu hurtowego i centra dystrybucyjne na rynku żywności i ich funkcje

Przedsiębiorcy, którzy biorą udział w produkcji żywności oraz nie chcą być zależnymi od sieci handlowych, tworzą własne sieci handlowe o ogólnopolskim zasięgu oraz otwierają własne centra dystrybucyjne i logistyczne. Centrum handlu hurtowego jest rodzajem rynku zorganizowanego, który jest związany z działalnością hurtową. Zarządzane są one przez specjalne firmy, a tworzone przez instytucje publiczne, bądź jednostki samorządu terytorialnego i gospodarczego. Przykładem centrum handlu hurtowego jest Warszawski Rolno – Spożywczy Rynek Hurtowy w Broniszach, na którym zawierane są transakcje handlowe związane z produktami rolnymi. Rynek ten ma charakter targowiska, na którym można dokonać zakupów hurtowych. Najczęściej zakupywane są tam towary rolne przez różne instytucje, zakłady gastronomiczne jak i również detalistów.

Do innych nowoczesnych i skoncentrowanych przestrzennie form wspólnych sieci handlowych i hurtowych, należą także centra dystrybucyjne i centra usług logistycznych, które na początku budowane były w krajach wysoko rozwiniętych gospodarczo przez dużych przedsiębiorców chcących obsługiwać własną sieć handlową i magazynową.

Do usług logistycznych jakie prowadzą centra dystrybucyjne zalicza się takie

czynności, jak zbieranie i zestawianie zamówień, przyjęcie i odpowiednie składowanie towarów, zapewnianie właściwych środków transportu oraz przechowywanie, etykietowanie i kompletowanie przesyłek zgodnie z zamówieniami. Centra usług logistycznych trudnią się ponadto zarządzaniem procesami dystrybucji towarów, w takim zakresie jak opracowanie procedur zakupu i sprzedaży, operacji ładunkowych i transportu, składowania zapasów, odnotowywania przepływów informacji towarzyszących zakupom i sprzedaży oraz rejestrowaniu potrzeb klientów. W centrach usług logistycznych zachodzą wszelkie decyzje odnośnie zastosowania najdogodniejszych dla klienta i satysfakcjonujących go kosztów transportu, składowania, operacji zakupu i sprzedaży, pakowania i przeładunku towarów [5].

Centra logistyczne i ich cechy

Centra logistyczne stanowią punkty węzłowe sieci logistycznych, które definiuje się jako zbiór elementów infrastruktury w postaci różnorodnych obiektów, takich jak magazyny, place składowe, czy też terminale przeładunkowe. Obiekty te powiązane są wzajemnie ze sobą poprzez sieć transportu oraz wykorzystujące je niezależnie przedsiębiorstwa zaangażowane w realizację przepływu dóbr fizycznych oraz towarzyszących im informacji pomiędzy dostawcami i odbiorcami.

Centra logistyczne są obiektami przestrzennymi o określonej funkcjonalności, które posiadają właściwą organizację i infrastrukturę, w których realizowane są

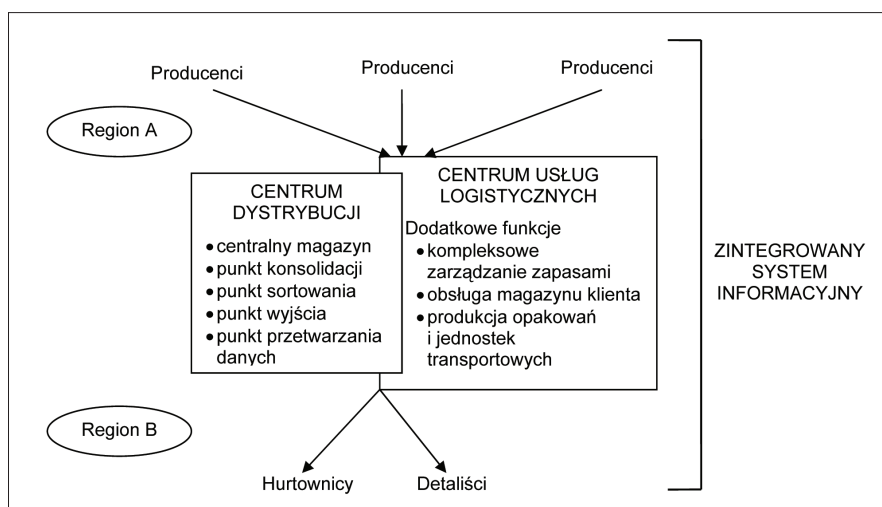
usługi logistyczne związane z przyjmowaniem, magazynowaniem, rozładaniem i wydawaniem towarów. W centrach tych mogą być również świadczone usługi towarzyszące tym wyżej wymienionym przez niezależne w stosunku do nadawcy lub odbiorcy podmioty gospodarcze. Z gospodarczego punktu widzenia centra logistyczne umożliwiają przeprowadzanie procesów logistycznych, dzięki łączeniu wielu niezależnych przedsiębiorstw, które realizują usługi logistyczne.

Patrząc na centra logistyczne w ujęciu przestrzennym wykorzystują one duże powierzchnie, na których istnieje szeroka zabudowa, która ułatwia i umożliwia przeprowadzać tam działalność logistyczną. Skupienie tej zabudowy w jednym miejscu o dużej przestrzeni daje możliwość zniwelowania występowania podobnej infrastruktury logistycznej w miejscach niepożądanych i w rozdrobnionej formie [3].

Takie czynniki jak postęp w informatyzacji gospodarki, zmiany w organizacji przedsiębiorstw, rozwój sieci handlowych oraz handlu elektronicznego są przyczynami większego zainteresowania dostępnością i przepływem towarów. Dobra materialne muszą być w jakiś sposób magazynowane i transportowane, dlatego też wzrasta zainteresowanie działalnością centrów logistycznych, mających własną infrastrukturę których lokalizacja powinna znajdować się w pobliżach ważnych ciągów komunikacyjnych.

Centra logistyczne powstają, aby ułatwiać przepływ dóbr materialnych, minimalizować związane z tym wszelkie niedogodności oraz także wspierać kierunki rozwoju działalności gospodarczej. Do korzyści jakie płyną z funkcjonowania centrów logistycznych można zaliczyć:

- przedsiębiorstwa prowadzące działalność współpracując z centrum logistycznym wykorzystują jego infrastrukturę transportową, która łączy centrum logistyczne z międzynarodowymi i krajowymi drogami, liniami kolejowymi, portami i drogami wodnymi
- dzięki funkcjonowaniu centrów logistycznych zmniejszany jest nadmierny przewóz towarów w transporcie samochodowym
- przez centra logistyczne przechodzi wiele ładunków, które mogą zostać ob-

Rys. 1. Funkcje centrum usług logistycznych i centrum dystrybucyjnego.

Źródło: Strużycki M., *Koncentracja w handlu a współpraca producentów i dystrybutorów*, IRWiK, Warszawa 2000, s. 35.

sługiwane przez różnego rodzaju środki transportu (intermodalny transport towarowy)

- następuje rozwój usług logistycznych, łatwiej jest zarządzać dostawami, planować warunki i czas przewozu, kontrolować proces zamówień i zapasów magazynowych
- przedsiębiorcy mają dostęp do różnorodnych usług logistycznych, mogą zmniejszać koszty przepływu materiałów i dowolnie konfigurować łańcuch dostaw oraz mają zapewnianą kompleksowość obsługi przez centrum.

W Polsce krajowa sieć logistyczna rozwija się według nieskoordynowanych działań sektorów prywatnego i publicznego. Instytucje państwowe zajmują się budową i modernizacją infrastruktury transportowej, w głównej mierze drogowej, a prywatni przedsiębiorcy inwestują w elementy infrastruktury punktowej, czyli magazyny, terminale spedycyjne czy też parki logistyczne, które są powiązane z funkcjonowaniem łańcucha dostaw. Rozwój infrastruktury logistycznej przebiega w Polsce w sposób dość chaotyczny, inwestorzy wykorzystują uwarunkowania lokalne i często budują parki logistyczne, w których transport towarów odbywa się wyłącznie drogą transportu samochodowego. Część z centrów logistycznych znajduje się w miejscach z dala od infrastruktury kolejowej oraz jest oddalona od rzek, co w skutkach wpływa na brak możliwości rozwoju transportu intermodalnego. Poza tym obiekty magazynowe są rozproszone na znacznych przestrzeniach, przez co najczęściej preferuje się w nich transport samochodowy [7].

Centra logistyczne w Polsce powinny pełnić rolę głównych węzłów intermodalnych, które są kluczowymi elementami całej infrastruktury logistycznej. Ich lokalizacja powinna się znajdować na międzynarodowych szlakach transportowych, oraz powinny mieć bogatszą infrastrukturę przeładunkową. Aktualnie wrażliwość na wymagania odnośnie elastyczności konfigurowania łańcuchów dostaw ze względu na obniżenie kosztów całkowitych łańcucha dostaw oraz rozszerzenia nowych rynków. Rynek usług logistycznych stale się zmienia, opanowuje nowe rynki. Zatem, aby rozwijać intermodalne centra logistyczne przemawiają następujące fakty:

- globalizacja gospodarki wpływa na rozwój i wzrost rynku usług logistycznych
- w poszukiwaniu tańszych zasobów i rynków zbytu obserwuje się migrację produkcji
- następuje wzrost zainteresowania standardami, które ułatwiają usługi transportowe i spedycyjne, takie jak wymiana informacji, czy też systemy śledzenia ładunków
- postępuje integracja sieci europejskich terminali kontenerowych
- uwidaczniany jest wzrost tendencji do centralizacji zapasów, co wpływa na zwiększenie częstotliwości przeładunków i przepakowań towarów
- operatorzy logistyczni wdrażają globalne strategie logistyczne, które wymagają dużego zróżnicowania usług logistycznych.

Na globalnych operatorach logistycznych ciążyła stała presja redukcji kosztów i zmniejszenia czasu realizacji usługi logistycznej. Aby te wymagania klientów mogły być spełnione, operatorzy muszą mieć do dyspozycji sieć logistyczną o dużym stopniu standaryzacji w zakresie obsługi przewozów i przeładunków oraz dysponującą odpowiednią przepustowością i infrastrukturą. Rozwojowi gospodarczemu towarzyszy także rozwój infrastruktury logistycznej, budowane są inwestycje, które poszerzają rynek usług logistycznych i nadają popyt tym usługom oraz kreują miejsca pracy. Poza tym centra logistyczne eliminują pewnego rodzaju chaos logistyczny oraz pomagają w sprawnej obsłudze transportu towarowego [4].

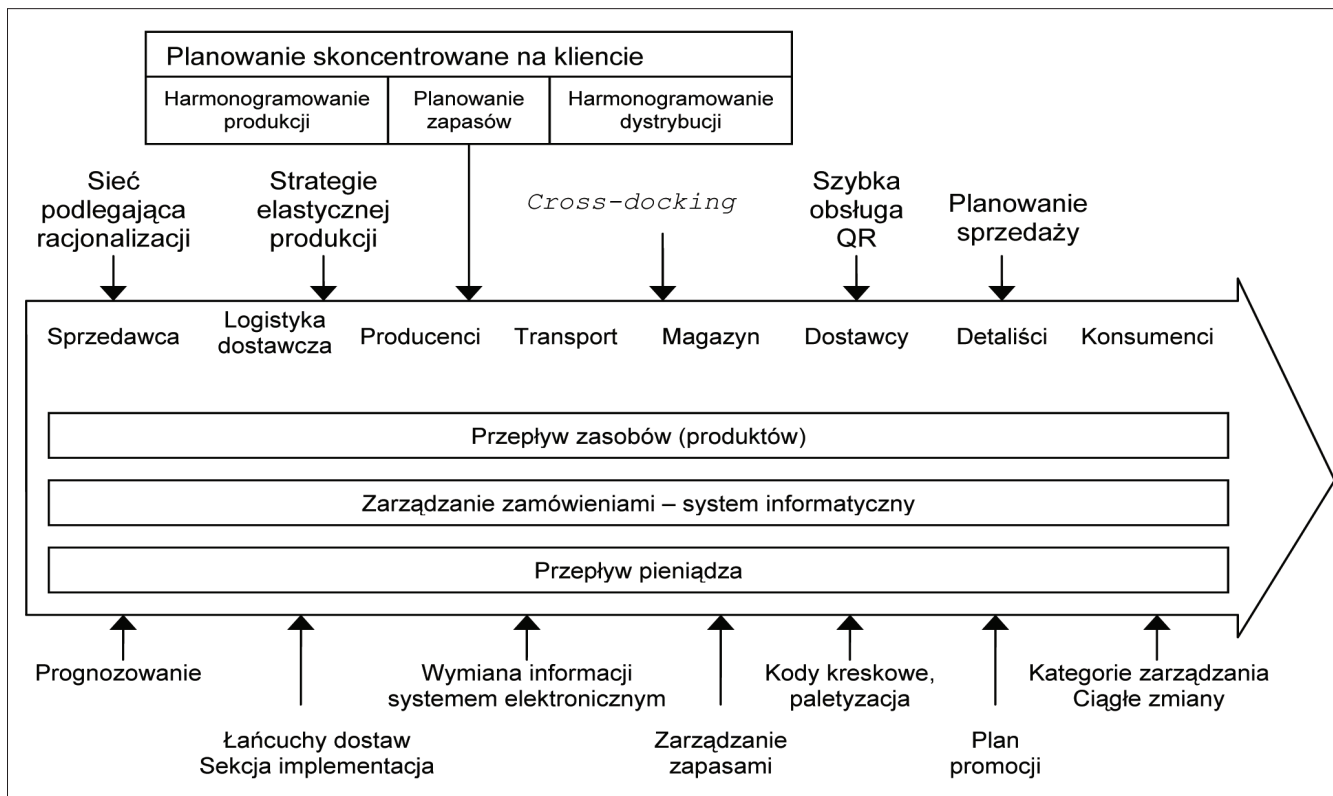
Centra logistyczne pełnią ważną rolę w funkcjonowaniu całej sieci logistycznych. Obiekty te umożliwiają sprawne realizowanie usług logistycznych, przy oszczędnym zaangażowaniu zasobów oraz oszczędności czasu. Skupienie działań logistycznych na jednym terenie centrum logistycznego umożliwia zorganizowanie współpracy wielu operatorów logistycznych, spedytorów i przewoźników, a dzięki koncentracji tych terenów w jednym punkcie występują korzyści dla środowiska oraz działalności człowieka.

Łańcuchy i sieci dostaw żywności oraz ich cechy

Łańcuch dostaw tworzony jest przez grupę przedsiębiorstw, które prowadzą

i skutecznie realizują działania, których celem jest spełnianie wymagań dotyczących popytu na określone produkty. Działania te obejmują przepływ towarów i dóbr od pozyskania niezbędnych do ich wytworzenia surowców, aż po dostarczenie ostatecznego produktu do finalnego nabywcy. W skład tych działań mogą wchodzić takie czynności jak: produkcja, sprzedaż, serwis, zaopatrzenie, dystrybucja, zarządzanie zasobami i działania wspomagające. Istnieje wiele definicji łańcucha dostaw. Według M. Christophera (2000), łańcuch dostaw to sieć powiązań i współzależnych organizacji, które działając na zasadzie wzajemnej współpracy wspólnie kontrolują, kierują i usprawniają przepływy rzeczowe i informacyjne od dostawców do ostatecznych użytkowników [1].

Jednym z głównych zadań w procesie zarządzania łańcuchem dostaw jest monitorowanie zapasów. Dzieje się to w całym łańcuchu w celu ograniczenia niepewności, gromadzenia zapasów bezpieczeństwa oraz w celu zniwelowania wszelkich nieoptymalnych działań w całym kanale. Zapasy w łańcuchu dostaw ze względu na ich zarządzanie i kontrolę przepływu są różne. Ich poziom musi być skoordynowany w taki sposób, aby koszty i nakłady pracy na zapasy odgraniczyć do minimum. W dawnych czasach w zależności od siły pozycji w kanale logistycznym zapasy były przepychane w przód, bądź w tył. W dzisiejszych czasach ma miejsce wymiana informacji, które dotyczą prognozowanego popytu, ilości zamówień oraz harmonogramu produkcji w całym łańcuchu. Wiadomości te zmniejszają niepewność i wpływają na ograniczenie zapasów bezpieczeństwa, jednak informacje tego typu nie są łatwe do uzyskania, gdyż producenci boją, iż konkurencja może wykorzystać te wiadomości i zmniejszyć ich przewagę na rynku. Jednak dzielenie się informacjami jest pewną drogą do sukcesu. Inną cechą, która może budzić obawy jest ryzyko, którego wspólne ponoszenie wymaga łańcuch dostaw. Podział ryzyka z usługodawcami logistycznymi w pewien sposób gwarantuje obrót w określonym przedziale czasowym dla firm, przedsiębiorstwa mogą też wspólnie inwestować w aktywa łańcucha i w ten sposób dzielić się ryzykiem. Łańcuch logistyczny optymalizuje się przez skoncentrowanie się na ostatecznej cenie produktu, którą stanowi łączny koszt ponoszony poprzez klienta, tam gdzie produkt będzie użytkowany bądź

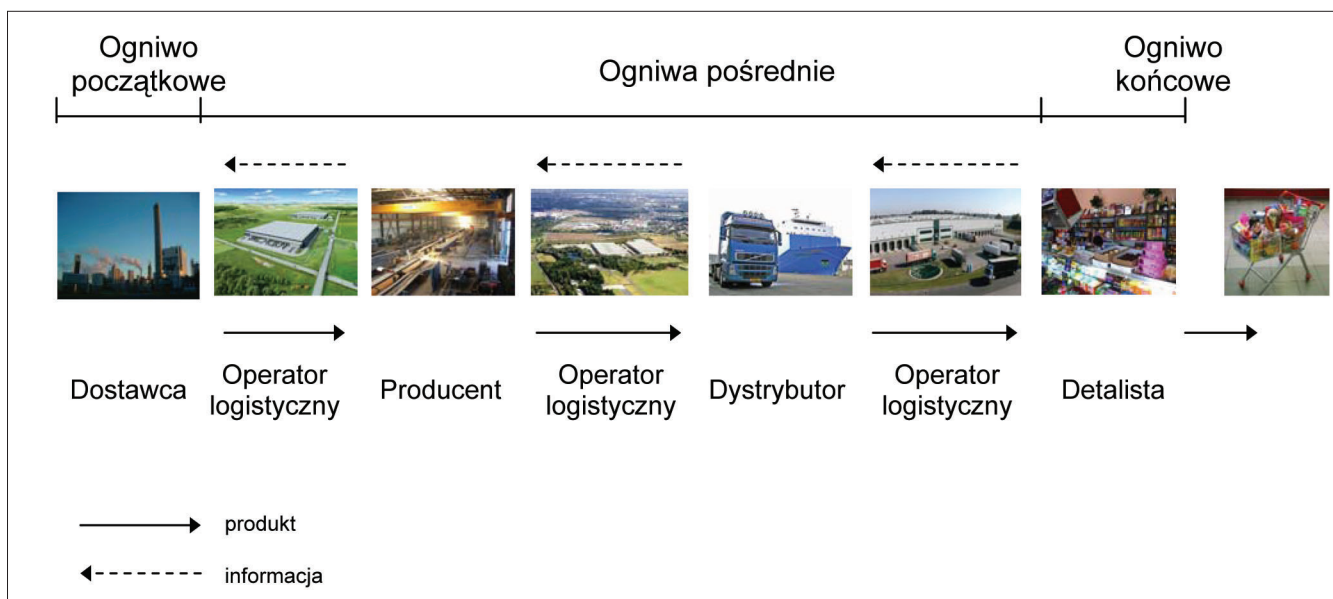
Rys. 2. Model łańcucha dostaw.

Źródło: Szymanowski W., Zarządzanie łańcuchami dostaw żywności w Polsce. Kierunki zmian. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2008, s. 28, na podstawie Ch. C. Poinier, *Advanced Supply Chain Management*, Beret-Koehler Publ. Inc., San Francisco 1999, s. 9.

konsumowany, włączając w tę cenę koszt materiałów, dostawy, zapasów oraz inne. Producenci koncentrują się na swoich własnych kosztach często nie będąc świadomi, iż stosunki handlowe z dostawcami lub klientami wpływają na ostateczną cenę towaru. Brak odpowiedniej informacji o czasie dostawy dla dostawców bądź nakłanianie klientów do zakupów dużej

ilości towaru może spowodować zwiększenie kosztów utrzymania zapasów, które następnie poprzez wszystkich pośredników łańcucha logistycznego ostatecznie zostaną przerzucone na konsumenta. Coraz bardziej popularne w wielu gałęziach przemysłu staje się planowanie na poziomie łańcucha dostaw. Dostawcy współpracują z producentami, klienci oraz ich opi-

nie i pragnienia również są niezwykle cenne dla firm, ponieważ ukierunkowują firmę w produkcji i projektowaniu rozwiązań poprzez dostarczenie niezbędnych informacji zwrotnych. W związku ze wspólnym planowaniem, powstają też różnego rodzaju sojusze strategiczne. Stosunki partnerskie utrzymywane są pomiędzy dostawcami, przewoźnikami,

Rys. 3. Charakterystyczne punkty łańcucha dostaw.

Źródło: Fechner I., *Zarządzanie łańcuchem dostaw*, Wyższa Szkoła Logistyki, Poznań 2007, s. 18.

członkami kanału i usługodawcami logistycznymi. Strategia Just-In-Time sprzyja utrzymaniu takich stosunków i uściśla współpracę dążąc do osiągnięcia zamierzonych celów jakościowych i w zakresie kosztów. Stosunki takie, niezależnie od ilości sukcesów bądź porażek będą się rozwijać w ramach całego łańcucha dostaw. Aktualnie ogranicza się liczbę dostawców i przewoźników w celu zdobycia przewagi konkurencyjnej i osiągania większych korzyści. Spedytorzy zmniejszają liczbę dostawców i podmiotów zajmujących się przewozem towarów oraz przydzielają do przewiezienia wyższe, zrównoważone i bardziej regularne ładunki, których koszt przewiezienia jest niższy, a stawka za przewóz towaru w takim wypadku maleje [2].

Integracja w łańcuchu dostaw zależy od osiągnięcia trzech celów przedmiotowych, którymi są: rozpoznanie wymagań klienta, zdecydowanie w którym miejscu łańcucha umieścić zapasy oraz zaprojektowanie odpowiednich procedur zarządzania łańcuchem dostaw. Pierwszy cel, jakim jest zapotrzebowanie zgłaszane przez nabywców, jest czynnikiem który przeciąga zapasy przez cały łańcuch. Producenci starają się określić swoich klientów, chcą wiedzieć czego oni potrzebują, a następnie skoordynować przepływ zapasów w całym kanale. Drugi cel dotyczy zapasów i umiejętnego zarządzania nimi. Podstawą jest rozeznanie ile, jakich i gdzie zapasów potrzeba, aby zaspokoić potrzeby klienta oraz aby koszty dla przedsiębiorstwa były możliwie jak najniższe. Metody zarządzania zazwyczaj prowadzą do zminimalizowania własnych zapasów poprzez ich przesunięcie do dostawców w tył, bądź w przód do dystrybutorów. Istnieje też możliwość zoptymalizowania kosztów zapasów, aczkolwiek rozwiązanie to zazwyczaj uderza w producenta. Trzeci cel dotyczy koordynacji działań, na które składają się określone polityki i procedury. Wykonanie tego celu jest możliwe, jeżeli u producentów występuje odpowiednia struktura organizacyjna systemu logistycznego na początku łańcucha dostaw [2].

Najprostszy łańcuch dostaw tworzą dostawca, producent i odbiorca. W rzeczywistości takie łańcuchy dostaw nie występują zbyt często w praktyce, a ich istnienie usprawiedliwia występowanie prostych, nieskomplikowanych produktów oraz dość wąski i mały zasięg dostaw tego produktu na rynku. W praktyce częściej spotykany jest rozszerzony łań-

cuch logistyczny. Duża liczba przedsiębiorstw współpracuje z wieloma dostawcami oraz ma wielu odbiorców. Związane jest to ze złożonością produktu, jego rodzajem oraz chęcią dotarcia ze swoim produktem do jak największej liczby odbiorców na wielu rynkach. Kompleksowy łańcuch dostaw tworzą takie same ogniwa jak w przypadku łańcucha rozszerzonego, wzbogacone o dodatkowe ogniwa takie jak: usługodawców logistycznych, dostawców usług informatycznych, finansowych i telekomunikacyjnych. Łańcuch ten charakteryzuje się dużym stopniem integracji dzięki uczestnictwie w tym łańcuchu wszystkich partnerów występujących w łańcuchu dostaw oraz za sprawą zastosowania wielu standardów w zakresie informacji, komunikacji, sposobu świadczenia usług oraz monitorowania procesu logistycznego [3].

Znaczącymi elementami łańcucha dostaw są jego ogniwa, których twórcami są przedsiębiorstwa zajmujące się realizacją określonych zadań w procesach wytwarzania i dostarczania produktu. Ogniwami tymi, występującymi w łańcuchu dostaw, mogą być różne przedsiębiorstwa, które produkują wyroby ostateczne oraz takie, które są przetwarzane przez innych przedsiębiorców tworzących całkiem inny produkt. Każdy łańcuch dostaw ma ogniwo początkowe, pośrednie i końcowe. Ogniwo początkowym zazwyczaj jest dostawca, który zajmuje się zaopatrzeniem producenta w niezbędne surowce i materiały. Ogniwa pośrednie to uczestnicy, którzy trudnią się przetwarzaniem materiałów w zespoły i gotowy wyrób oraz ogniwo końcowe, którym jest przedsiębiorstwo dostarczające wyrób klientowi. Przedstawiony podział ma charakter umowny, ponieważ zakłada, iż dostawca nie ma własnych dostawców, lecz niekiedy często spotyka się z właśnie takim zjawiskiem.

W łańcuchach dostaw występują pewnego rodzaju zależności pomiędzy kolejnymi ogniwami. Zależności te mogą mieć charakter materialny bądź niematerialny. Charakter materialny związany jest z przemieszczaniem się produktów, a charakter niematerialny z wymianą informacji. Powiązania pomiędzy ogniwami i ich lokalizacja tworzą różne konfiguracje łańcucha dostaw. Układ łańcucha dostaw oddziałuje na jego stopień złożoności, a w konsekwencji wpływa także na podejmowanie działań takiego typu, aby założony cel został zrealizowany [3].

Streszczenie

Dystrybucja jest ogniwnem pośredniczącym pomiędzy producentem, a użytkownikiem. Można ją zdefiniować również jako proces obejmujący czynności, które powiązane są z pokonywaniem przestrzennych, czasowych, ilościowych i asortymentowych różnic występujących między produkcją i zapotrzebowaniem konsumentów. Celem prowadzenia tych działań jest przede wszystkim umożliwienie dotarcia towaru do nabywców. Towar może docierać do odbiorców finalnych poprzez wielu pośredników handlowych, którzy tworzą tak zwany łańcuch dystrybucji.

Logistical coherence and meaning on market of food goods

Abstract

Distribution is mediation link among producer, but user. It is possible to define her as also process including action, which is coherent with overcoming three-dimensional, time, quantitative and between production difference taking a stand assortments and need of consumer. First of all, enabling to getting on of commodity is purpose of conduct of this operation for purchasers. Commodity can reach final recipients through many business intermediaries, which build so called chain of distribution.

LITERATURA

- [1] Christopher M., Logistyka i zarządzanie łańcuchem dostaw, Wyd. II, Polskie Centrum Doradztwa Logistycznego, 2000.
- [2] Coyle John J., Bardi Edward J., Langley Jr. John C., Zarządzanie logistyczne Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002.
- [3] Fechner I., Podstawy logistyki, praca zbiorowa, rozdział 7.2, Poznań 2006.
- [4] Fechner I., Zarządzanie łańcuchem dostaw, Wyższa Szkoła Logistyki, Poznań 2007.
- [5] Strużycki M., Koncentracja w handlu a współpraca producentów i dystrybutorów, Instytut Rynku Wewnętrzznego i Konsumpcji, Warszawa 2000.
- [6] Szymanowski W., Zarządzanie łańcuchami dostaw żywności w Polsce. Kierunki zmian, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2008.
- [7] Szyszka G., Fechner I., Logistyka w Polsce, Wydawnictwo Instytutu Logistyki i Magazynowania, 2006.